

Tillsynsplan 2022

Miljöbalkstillsyn, mm

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare
2021-726	2021-11-30 § 68	Miljö och hälsoskyddsnämnden	Miljöavdelningen

Tillsynsplanens syfte

Tillsynsplanen ska fungera som underlag till den tillsyn som under året ska genomföras. Behovet ska tas hänsyn till och eventuella störningar ska tas upp och åtgärder ska planeras.

Innehållsförteckning

Organisation och samordning	3
Samordning.....	3
Mål	3
Nationella mål	3
Lokala mål.....	4
Opartiskhet	4
Befogenheter	4
Resurser	5
Finansiering.....	5
Behovsutredning och resursbehov	5
Kompetenskrav och utbildning	5
Rutiner och enhetlighet	5
Tillsyn och kontroll	6
Uppföljning	8
Krisberedskap	8
Öppenhet	9

Organisation och samordning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för miljöbalkstillsynen och annan lagstiftning enligt kommunfullmäktiges beslut i Danderyds kommun. Det praktiska arbetet utförs på delegation av inspektörer på miljöavdelningen med miljöchef som stöd. Nämnden sammanträder nio gånger per år, ca en gång per månad med uppehåll på sommaren. De beslut som inte tas på delegation tas på nämndsammanträdena.

Samordning

För att kunna diskutera med andra kommuner, arbeta med samsyn och kunna utbyta kunskap och information är Danderyds kommun med i olika nätverk. Dessa träffas några gånger per år och diskuterar olika aktuella ämnen. De nätverk Danderyds kommun i dagsläget är med i är:

- Miljösamverkan i Stockholms län (MSL)
- Länsträffar i Stockholm

Genom att vara med i olika arbetsrum hos andra centrala myndigheter exempelvis Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Strålskyddsmyndigheten, mfl. så arbetar vi även mot samsyn med andra kommuner i landet.

Mål

Nationella mål

Miljöbalkens övergripande syfte och mål är att främja hållbar utveckling som innebär att en hälsosam och god miljö säkerställs för kommande generationer. Naturen har ett skyddsvärde och människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett stort ansvar. Miljöbalken ska tillämpas så att

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en långsiktigt god hushållning tryggas utifrån ekologiska, sociala, kulturella och samhällsekonomiska synpunkter, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

I Sverige har riksdagen beslutat om ett övergripande generationsmål som lyder:

”Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.” Därutöver finns 16 miljö kvalitetsmål som ska säkerställa att generationsmålet uppfylls.

Lokala mål - Miljö- och klimatprogrammets sex fokusområden

Miljö- och klimatprogrammet (2021 - 2030) är indelat i sex områden som bidrar till genomförande av 15 av de nationella miljö kvalitetsmålen och 11 av de globala hållbarhetsmålen samt de 6 prioriterade regionala målen. Kopplat till miljö- och klimatprogrammet finns ett stöddokument för verksamheternas genomförande, här finns förslag till åtgärder och aktiviteter samlade.

Nationell strategin för miljöbalkstillsyn

I december beslutas den nationella strategin för miljöbalkstillsyn, den ska vara styrande för tillsynsmyndigheternas tillsyn. Den är på tre år (2022 – 2024) och den omfattar både miljöskydd och hälsoskydd. Kontoret har gjort en genomgång av strategin och vad som troligt berör nämndens tillsyn under 2022 och tagit hänsyn till det för 2022 och kommande två åren. Det kan konstateras att exempelvis inom förorenad mark, hälsoskydds tillsyn av flerbostadshus och bassängtillsynen gör nämnden redan det som avses i strategin och det blir att bara fortsätta med dessa ”goda prioriteringar” 2022 och framöver.

Opertiskhet

För att säkerställa opertiskhet har Danderyds kommun beslutat 2016 om regler gällande mutor och representation. Reglerna och riktlinjerna hittar man [här](#). Dessa innebär i att myndighetsutövare aldrig ska ge eller ta emot gåvor och förmåner från och till utomstående. Vid anställning eller vid behov ska bisysslor anmälas till chef för att förhindra att jävsituationer uppstår.

Eventuella överträdelser eller misstänkta brott ska i första hand anmälas till närmaste chef. Om det beroende på situationen inte är möjligt kan frågan tas vidare till kommunjuristen.

Befogenheter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens befogenheter inom miljöbalkens område regleras i huvudsak i 26 kap miljöbalken. Tillsynsmyndigheten ska dessutom, genom rådgivning och information skapa förutsättningar för att balkens syfte och ändamål ska kunna tillgodoses.

Alla delegationsbeslut som fattas ska kontrolleras mot den gällande delegationsordningen. Det är viktigt att inspektörerna har delegation att fatta beslut på plats när det gäller förhindrande av utsläpp, skydda miljö och människors hälsa men även för att uppfylla krav på service, skyndsamt och effektiv handläggning enligt lagstiftning bland annat i regeringsformen och förvaltningslag.

Resurser

Finansiering

Tillsynen är finansierad med kommunbidrag och taxor. Taxorna består av fasta årliga avgifter och timbaserade taxor samt anmälnings- och prövningsavgifter dessa ska täcka nämndens kostnader. Möjligheten att ta ut avgifter baseras på lag. Myndigheters finansiering bygger på den sk Polluters Pays Principle dvs den som ”skitar ner ska stå för de kostnader som uppstår”. Taxan i sig bygger på SKR:s taxeförslag. Tiden som tillsynen tar gånger den kostnad per timma (lön, lokaler, mm) som myndigheten har ger den fasta avgiften eller vad verksamheten, kunden ska betala om det är fråga om timdebitering eller en prövningsavgift. Nämnden har delegation från kommunfullmäktige att årligen indexuppräknatimavgifterna för bla miljöbalkstaxan. Den 11 november 2021 antog kommunfullmäktige en ny taxa enligt miljöbalken och som träder ikraft den 1 januari 2022.

Behovsutredning och resursbehov

Behovet av personal beräknas genom en behovsutredning. Antalet timmar för varje verksamhet tillsammans med tid för annan offentlig verksamhet och extra offentlig kontroll räknas ihop och divideras med de antal timmar som en heltidstjänst innebär. Inom miljöbalkens tillsynsområde finns enligt budget 6,4 ordinarie tjänster.

Kontoret har gjort en prioritering som innebär att ”tidsbudgeten” är i balans. Det blir färre ”projekt” och koncentration på att klara den lagstiftade tillsynen och klassa färdigt samt implementera en ny taxa. Vi fortsätter med E-tjänster som kräver tid.

Förutsättningarna kan snabbt förändras med personalomsättning eller nya tillkommande arbetsområden som påverkar behovet. Då resurserna är mindre än behovet har avdelningen gjort prioriteringar för att inrymma tiden som finns till förfogande.

Kompetenskrav och utbildning

Handläggarna har universitets- eller högskoleutbildning som är relevant för att kunna utföra och vidareutveckla arbetet. Varje år fyller personalen i en kompetensros som identifierar de områden hos varje person som kan behöva utvecklas. Utbildningar görs kontinuerligt under året och stämms av med miljöchef. Kompetensutveckling sker kontinuerligt genom deltagande i Miljösamverkan Stockholms olika projekt och seminarier, genom deltagande, Kemikalieinspektionens, Naturvårdsverkets eller andra centrala myndigheters tillsynsvägledning eller nationella projekt samt genom Länsstyrelsens tillsynsvägledning. Kompetensutveckling sker även intern på kontoret och genom internt anordnad utbildning.

Rutiner och enhetlighet

För att säkerställa att inspektörerna arbetar lika och att kontrollerna bedöms på samma sätt så finns det rutiner. På miljö- och stadsbyggnadskontoret ska det tas fram gemensamma processkartor att arbeta utifrån där rutinerna

sedan specificerar hur det ser ut i detalj för tillsynen. Detta arbete är kontinuerligt och ingår i det löpande förbättringsarbetet.

Tillsyn och kontroll

Den operativa tillsynen enligt miljöbalken som ska utföras inom kommunen, innefattar bland annat tillsyn av miljöfarliga verksamheter, förorenad mark, kemiska produkter och biotekniska organismer, avfall och producentansvar, skötsel av jordbruksmark och skyddade områden.

Nämnden utför även operativ tillsyn av offentliga lokaler och lokaler för hygienisk behandling. Hit hör bl.a. skolor, förskolor, vård- och omsorgslokaler, solarier, bassängbad, akupunktörer och tatueringare. Syftet med den tillsynen är att upptäcka och förebygga och undanröja hälsorisker i vår miljö. Miljö- och hälsoskyddsgruppen ansvarar för att förebygga olägenheter med buller från t.ex. spårbunden trafik och vägtrafik samt buller som kan uppkomma i olika verksamheter och bostäder, t.ex. fläktbuller. Tillsyn utövas genom återkommande kontakter med Trafikförvaltningen och Trafikverket i förebyggande syfte samt tillsyn i samband med inkomna klagomål om bullerstörningar.

Planerade arbetsuppgifter

- Utföra inspektioner som är föranmälda eller oanmälda på tillsynsobjekt (miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsobjekt). Vid inspektioner kontrolleras bland annat att verksamhetens egenkontroll följs och att verksamheten följer de beslut, föreskrifter, och domar som finns. Tillsynsmyndigheten vidtar därefter åtgärder som rådgivning/information, föreläggande och förbud, för att åstadkomma rättelse.

Händelsestyrda arbetsuppgifter

- Handlägga inkommande anmälningsärenden/ansökningsärenden som exempelvis:
  - Inrättande av värmepumpsanläggning
  - Starta eller ändra C-verksamhet
  - Starta skola, förskola eller skärande/stickande verksamhet (t.ex. fotvård)
  - Starta solarium
  - Inrättande av avloppsanordning
- Handlägga klagomålsärenden
- Årsrapportering köldmedia
- Anmäla misstanke om brott
- Beslut om miljöstraffavgifter
- Rådgivning och information till allmänhet och företag
- Hantera remisser

Samverkan med andra myndigheter är viktigt för att upprätthålla en effektiv och rättssäker organisation med hög kvalitet på tillsynen/kontrollen.

Tillsyn och kontroll 2022

Tillsynsplanen för 2022 följer de intervall på tillsyn utifrån gjord riskbedömning. Alla anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter besöks varje år. Detta är prioriterat även 2022. De icke anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheterna bedöms inte behöva lika mycket tillsyn. Dessa har ett tillsynsintervall beroende på storlek, risk, typ av verksamhet, m.m. Under året dyker det upp frågeställningar eller ärenden som behöver få uppmärksamhet, detta är vad som kallas händelsestyrd tillsyn. Till viss del har det vägts in i planeringen, förutom de ärenden som redan finns riskbedömda.

Det finns även verksamheter som till sin art och omfattning på olika sätt behöver ha särskild uppmärksamhet från myndighetens sida. Ofta har den verksamheten stor påverkan, många är berörda eller särskilt känsliga. Exempel på sådana verksamheter är Roslagsbanan och E18 som alla går genom kommunen. Dessa verksamheter är inte bara ”miljöärenden” utan de är även ”hälsoskyddsärenden”.

Planerad tid har lagts för att hantera det fortsatta arbetet med störningar från Roslagsbanan och dess framtida utökning av verksamheten. I det arbetet har kontoret anlitat en juridisk konsult.

Tillsynsplanen är en ”kvalificerad bedömning” inte huggen i sten och under året blir det förändringar, dock inte ofta av den storleken som under 2020 och 2021. Under 2022 fortgår tillsynen av hälsoskyddet i flerbostadshus där tillsyn och informationsinsatser gjordes under 2020.

Typ av tillsyn	Antal Objekt totalt	Antal som får tillsynsbesök 2022	Kommentarer/information
Planerad tillsyn, miljöbalken			
Verksamheter med fast årlig avgift	56	55	Objekt som ska ha tillsyn 2022: Alla objekt med beteckn. C, sjukhuset, Roslagsbanan, E 18, dagvattennätet, spillvattennätet, bilförsäljning
Naturresevat	2	2	
Köldmedia	90	90	Kontroll av att kommunens ägare/ användare av kyl-, luftkonditionerings- eller värmepumpsutrustning regelbundet utför läckagekontroll.
Förorenade områden			100 tim Ansvarsutredningar och därefter följande tillsynsåtgärder

Typ av tillsyn	Antal Objekt totalt	Antal besök 2022	Kommentarer/information
Ej planerbar tillsyn Miljöskydd			
Inkomna ärenden			800 h inkl. uppföljning av tillsyn
Info/rådgivning			150 h
City Link etapp 2			200 h
Remisser, enkäter			100 h
Planerad tillsyn Hälsoskydd			
Verksamheter med fast årlig avgift	103	76	Objekt som ska ha tillsyn under 2022: strandbad, bassängbad, skolor, E18, Roslagsbanan, mfl
Ej fasta avgifter		30	Flerbostadshus, Brf
Uppföljning konstgräsplaner			80 h enligt behovsutredningen
Radon och radiakmätning	-		80 h enligt behovsutredningen
Ej planerbar tillsyn Hälsoskydd			
Inkommande ärenden inkl. klagomål			300 h Klagomål, anmälningsärenden, uppföljning av tillsynen, remisser etc.
Remisser, enkäter			20 h
Information/rådgivning			100 h

Uppföljning

Uppföljning av tillsynsplanen sker kontinuerligt. Eventuella justeringar av planen görs vid behov.

Krisberedskap

I Danderyds kommun finns en övergripande krisledningsplan. I den beskrivs det generella arbetet samt vilket ansvar de olika myndighetspersonerna har. Varje förvaltning ska ha en krisberedskapsplan och varje enhet ska ha

rutiner för att hantera kriser. I kommunen finns det alltid en tjänsteman i beredskap (TiB).

Öppenhet

Vid begäran om allmänna handlingar gäller offentlighetsprincipen först. Alla dokument ska granskas utifrån offentlighets- och sekretesslagen. Handlingar publiceras även på kommunens hemsida inför varje nämndsammanträde.